

הַשְּׁפֵעַת חֲמוּרֵי הַדְּבֵרָה עַל הָאָדָם

13

חומרי ההדברה הפכו לחלק בלתי נפרד מהחיים המודרניים, שכן פיוס אין מעלים על הדעת גידולים של פירות, ירקות וגידולים אחרים ללא השימוש בחומרי הדברה. כמו כן, אנו משתמשים בחומרי הדברה שונים, ביניהם חומרים רעילים ומסופנים בשימוש ביתי, בחצרות ובגינות נוי.

מסקרי דעת קהל, שערכה הרשות להגנת הצרכן ולאיכות הסביבה, עולה שהצרכן הישראלי מוטרד מאוד בשאלת השימוש בחומרי הדברה וההשפעות השליליות שעלולות לנבוע מחומרים אלו. חדירת חומרים אלו לגוף עלולה לקרות באחת מהדרכים הבאות: מאכילת מוצרי מזון, שרוססו בחומרי הדברה, מאכילת מוצרי מזון מעובדים, המכילים שאריות חומרי הדברה, מצריכת מוצרים שזוהמו על-ידי ריסוס של שדות סמוכים, מצריכת מוצרי בעלי חיים שניזונו ממזון עם שאריות חומרי הדברה, מזיהום סביבתי, למשל שתיית מים המכילים שאריות חומרי הדברה.

חומרי הדברה רבים מתפרקים מהר, ואם חקלאי שומר על ההנחיות הניתנות לו להפסקת הריסוסים במועד הדרוש לפני הקטיף, אזי השאריות הנמצאות על פירות וירקות אלו אינה גבוהה.

יחד עם זאת, יש לציין, כי חומרי הדברה רבים אינם מתפרקים במהירות דוגמת די די טי, והשפעתם השלילית עלולה להימשך זורות. שאריות חומרי הדברה עלולים להגיע למי התהום ולמים העיליים כתוצאה ממי השקיה וכן משפכים צירוניים, חקלאיים ותעשייתיים.

לאור מצב זה יש לפעול להקטנת הסיכון הנובע מחומרי הדברה וזאת על-ידי נקיטת מספר פעולות: אישור חומרי הדברה על-ידי ועדת מומחים, איסור מכירת רעלים מסוכנים לציבור הרחב, ביצוע בדיקות שגרתיות על-מנת לוודא, שרמת השאריות במוצרים השונים הינה בתחום הסביר.

נוסף לכך, יש להקצות את המשאבים הדרושים למחקר בנושא הרחקת חומרי הדברה ממוצרי מזון. פיתוח זנים עמידים לחרקים ושימוש במלחמה ביולוגית וביוטכנולוגית כתחליף לחומרי הדברה.